

SZARVASI UJSÁG

Hetilap, a tarsadalom, közgazdaság és irodalom köréből.

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egész évre	6	frt.	—	kr.
Félévre	3	frt.	—	kr.
Negyedévre	1	frt.	50	kr.

Egyes szám ára 12 kr.

MEGJELENIK:

hetenként egyszer **vasárnap.**

Az előfizetési és hirdetési pénzek, ugy a lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőhöz Szarvasra küldendők

A nyilt-térben minden garmondsor dija 25 kr

HIRDETESEK

jutányos aron vétetnek fel.

A hirdetések az „Arpád” irodalmi és nyomintézetbe küldendők. Ugyanitt fizetendők azok díja

Budapesten lapunk számára hirdetéseket fogad Jaulusz Gyula Dorottya utca 11. sz. továbbá A. V. Goldberger, servitater 3. sz. alatt.

Előfizetési felhívás

a

„SZARVASI UJSÁG”

1883-iki VII-ik évfolyamára.

Lapunk az új évvel hetedik évfolyamába lép, s az eddigi irányban folytatja pályafutását. A lefolyt év alatt főtörekvésünk oda irányult, hogy lapunkban úgy a helyi, mint az általános társadalmi érdekek, kellő méltatásban részesüljenek, s az öntudat jutalmazó érzetével mondhatjuk el, hogy működésük nem egy fontos kérdés megoldása körül teljesen célra vezető volt. — Így, ki tagadná, hogy a szarvasi vasút-ügy először a „Szarvasi Ujságban” lett a praktikus megoldás szempontjából tárgyalva, s mindaddig felszinen tartva, mignem megvalósulása tényé vált. Újabban városunk magyarosodása érdekében szintén lapunk lépett a küzdőterre a régi előítéletek s egyes zavaró elemek ellenében — s ki mondhatná, hogy hatástalanúl? Hiszen a nyomtatott betűnek csodálatos súlya van; sokkal nagyobb, mint az előszónak, a discussionak, mert míg ez a legtöbbször egészen magánjeleggü, addig az mindenben a nyilvánosságé, s fejlett sajtói viszonyaink folytán a sajtói összes közegek folytonosan összeköttetések következtében mintegy szerves egészsze csomozódván: a nyomtatott szó a

közvélemény alakulásának valóságos jegecedő elemét képezi, s mint ilyen méltán ismertetik el a maga összhatásában hatalomnak.

Lapunk, mint a sajtónak, ezen hatalmas organizmusnak egyik szerve: első sorban városunk érdekeit kívánja szolgálni, s hogy e részben jó szolgálatokat tehet: azt hat év alatt volt alkalma bebizonyítani. Oly folytonos fejlődésben levő város, mint Szarvas ma már nem nélkülözheti a sajtó közrehatását, s mi áthathatva a cél fontosságától: derék munkatársaink segélyével jövőre is igyekszünk megfelelni e részben a kívánalomnak, — viszont remélve, hogy a közönség pártolása arányban álland munkakifejtésünkkel.

A „Szarvasi Ujság” előfizetési ára: egész évre 6. fr. félévre 3 frt; negyedévre 1 frt. 50 kr. Az előfizetési pénzek Szarvasra küldendők Gyűjtők öt előfizető után tiszteletpéldányban részesülnek.

Szarvason 1882. Decz. 24-én.

A „Szarvasi Ujság” Szerkesztősége és kiadóhivatala.

Földbirtok és hitel.

E „lapok” hasábjain volt már alkalmunk felállítani azt a tételt, hogy a földmivelés napjainkban, ha ugyan az iránta támasztott követelményeknek megfelelni akar, nem tekinthető többé pusztán foglalkozásnak, hanem ellenkezőleg, bármennyire vona-

kodják is ettől a földbirtokosnak conservatív, hogy ne mondjuk aristocraticus gondolkodása, annak üzleti jelleme naponta inkább és kézzelfoghatólag érvényesíti magát.

Ez elv felállítása pedig természetes következményül azt az okoskodást vonta maga után, hogy ha a földművelés üzlet, kétségtelen, hogy mint minden üzletnek, ugy ennek is élet föltétele olcsó tőke és rendezett hitel viszonyok képezik.

Régen hangoztatják már hazánkban is a gazdasági irodalom tekintélyei hogy napjainkban gazdaságot forgó tőke nélkül jövedelmezően folytatni nem lehet.

„Nem bizony” — válaszol erre különösen a kis gazda egészen elbusulva — „de hát hol vegyük a tőkét, midőn ugyanazon gazdasági tekintélyek száz alkalommal hangsúlyozzák azt is, hogy hazánk első helyet foglal el a tőkeszegény országok között.”

Hát bizony ez úgy van, az az hogy még sincs egészen úgy, mert hazánkban a főbaj, nem a tőke hiánya, hanem a létező tőkéknek uzsorás forgatása. Minden oly országban mely extensív, ugyszólván tulajdonilag nomád természetű gazdálkodás, és a patriarchális állam intézvények folytán alig érezhető adóteher után, egyszerre minden átmenet nélkül belevonatik oly állam kötelékébe, a melynek, a modern államok mintájára berendezett háztartása az adózók jövedelmeinek fokozottabb igénybe vételét követeli,

természetszerűleg beszokott állani a pénzsükség. Ennek pedig ismét természetes következménye az, hogy a megszorult adózónak rögtön lévén szüksége, nem tekinti honnan és mily föltételek mellett kapja meg a hiányzó összeget, hanem örvend, hogy általában megkapta. A tőkét tehát ilyenkor élénken keresik, s mivel a tőke pénznek megvan az a minden árucikkkel közös tulajdonsága, hogyha erősen keresik, aránytalanul megdrágul, gazdáink is csak azon vették magukat észre egy szép reggelen, hogy az uzsora országszerte, zsidó és keresztény kezekben egyiránt virágzik.

S minthogy a kedvező siker, mindenkor élénk versenyt szokott előidézni, azok, a kik nagyobb tőke hiányában közvetlen pénzüzetekbe nem bocsátkozhattak, a divatba jött társulás eszközét használták föl e célra, és így alakulnak a vidéki takarékpénztárak, melyeknek legnagyobb részére el lehet mondani, hogy csak olyan áldás az illető vidékre nézve, mint egy szigorú adóvégrehajtó. — Nem akarjuk ezt általánosságban alkalmazni, a vidéki takarékpénztárak működésére, de saját tapasztalainkat vannak róla, hogy léteznek takarékpénztárak, a melyeknek részvényeit kilencz tízedrészben — valamely a krach előtti időszakban virágzó — bécsi bank fizette le, s alig működni kezdett takarékpénztár oly kiterjedt forgalomnak örvendett, hogy az első pilanatra mi magunk, — pedig csak volt már atkalmunk egyet-

T Á R S U L Á S

Hogy kell köcsönt kierőszakolni egy fukar nagybátyától.

(Amerikai történet.)

Csak amerikai, de nem amerikai, mert itt történt Magyarországon. A megyét és helyiséget is megnevezhetném természetesen idegen néven, mert a történet, a mit elbeszélni fogok, igaz történet, s nincs benne semmi hazugság, semmi költemény, legfeljebb egy kis nagyítás, mi a fiatal embernek, ki a történetet nekem elbeszélte, annyival könnyebben megbocsátható, mert előadását ezáltal kétségtelenül mulatságosabbá tette.

Minthogy a történet, azok előtt, kik eddig hallották kivétel nélkül nagy tesztésben részesült, mi legnagyobb részben az előadás érdeme, legjobb lesz, ha magát a fiatal embert kérem fel annak elbeszélésre, ki bizonytal engedni is fog e kérésemnek.

Engedett is, s ime ezennel át is veszi a szót:

Megvoltam szorulva, pénzre volt szükségem.

Ez kétségkívül komor és szomorú állapot, de éppen nem rendkívüli.

Kivált fiatal jogász gyerekeknél, akik a hó 3-ik 4-ik napján már rendesen megtették azt az utat, a mit a küldött pénzzel az apák tanácsai és kívánságai szerint egy egész hó alatt kellett volna végezni.

Szja! a fiatalság siet.

Kár! úgy is elég gyorsan elérkezünk az őszhajszalakhoz, s ha kevésbé sietnénk, kevésbé gyorsan érkezünk a nem óhajtott állomásra.

Ne de el e méla hangulattal és unalmasan pedans bölcsekedéssel, mely éppen nem illik bele egy vig kaland elbeszélésének kertébe.

Tehát megvoltam szorulva, pénzre volt szükségem.

Zavarom a szokotnál nagyobb volt, mint más rendes körülmények között szokott lenni.

Láthatáromon egyetlen biztató kék pontocska sem mutatkozott.

Engem tökéletesen be volt borulva, segély forrásaim teljesen kimerítve.

Minden czimborámnak adósa voltam már s általában minden embernek, kit jogos vagy jogtalan czimen pár forint kölcsönért megszólíhattam.

A handléc pedig ez osztály oly elismerésre méltó vállalkozási szelleme mellett is, már a legszorosabb kutatás mellett sem találtak lakáson semmit, a mit mint bármily csekély értéket képviselő tárgyat a piacra vihettek volna.

Sőt megvallva az igazat, bizony nem volt nekem még szállásom sem.

Hol az egyik czimborámnál aludtam, hol a másiknál, hol valamelyik nasi-vasit rejtő kávéházban, hol a városerdő vendégszerető bokrai közt.

Szerencsére nyár volt, bár az éjek olykor hűvebbek

mást tapasztalni, szintén tévutra lettünk vezetve általa. Azt hitük ugyanis hogy az intézet betétei szaporodnak oly rohamosan, hogy még jelzalogi kölcsönök adására is van pénze, sőt nem sokára ezt teszi főüzletágává.

Később azonban tisztába jöttünk vele, hogy a megfoghatlan pénzbőség a főrésztvényes banktól származik, a mely örvendvén, hogy tőkeit telekönyvi biztosítás és évi törlesztést mellett 8% helyezheti el szívesen megengedte a résztvényesekből alakult igazgató tanácsnak, hogy a 8% pénzt 11, 12, sőt egyes esetekben 15%-ra is elhelyezzék.

Hiszen az ily uton befolyt évi osztalék legnagyobb része is a csak banktűz és betörés mentes pénztárába vándorolt.

Igy van ez a dolog, és tekintettel erre, azt hiszük nem voltunk túlszigorúak, mígön egy némelyik vidéki takarékpénztárnak működését, áldásosság tekintetében a szigorú adóvégreható működéséhez hasonlítottuk.

Ilyen körülmények között aztán nem csoda, ha a kis birtokosok országszerte a kun László király szekerét húzták, sőt még ma is húzzák. — Tizenkét tizenöt százalékos pénzt, bármily rövid vagy hosszú törlesztési időszak mellett is a Kánaán földje sem bír meg, hogy bírhatna el tehát hazánknak, a javításra már is ugyancsak ráutalt talaja.

S ha mindezekhez még hozzá vesszük, hogy — szegény de úgy van — hazánk népe oly kevésé

ismerős a pénz természetével, hogy e tekintetben minden furfangot könnyen alkalmazhattak ellenében kizsákmányolói, s e mellett annyira járatlan mindenben, a mit üzletnek neveznek, s végre oly annyira bizalmatlan és idegen, minden eddig meg nem szokott foglalkozástól, s ha még hozzá vesszük, hogy semmitől sem borsózik talán háta oly nagyon mint a számítástól, akkor aztán nem is fogunk csodálkozni rajta, hogy a földművelés és földbirtok oda jutottak Magyarországon, hogy eltartották ugyan a velők foglalkozókat, de előre egyetlen lépéssel sem vitték.

Az üzlettel való teljes ismeretlenség okozza a többek között azt is, hogy ha kormány vagy segély vagy magánosok vállalkozása mellett, létre jön is egy-egy intézet, mely működésével hivatva volna arra, hogy nemzetgazdasági haladásunknak a legveszedelmesebb akadályát az utból elhárítani segítsen, sokkal csekélyebb mértékben veszik annak közvetítését igénybe, mint az adott viszonyok és körülmények között azt várnunk lehetne. Ennek oka pedig az üzleti ismeretek hiánya mellett még népünk kényelemre hajlandó véralkata is, a mely az ily üzletekkel összekötött formaságokkal a hosszadalmas eljárással megbarátkozni nem tud, de más részt nem lévén alkalma belátni a dolgok mélyébe, azt hiszi, hogy egyik pénzüintézet csakolyan mint a másik, s hogy az uzsorától sem itt, sem ott szabadulni nem képes. Érthető még tehát az is, hogy legszívesebben folya-

voltak, mint azokra nézve, kik a bokrok vendégszeretetének igénybevételére vannak utalva, kívánatos lett volna.

A mi legrosszabbá tette a helyzetet, az azon körülmény volt, hogy az otthoniakkal tökéletesen elrontottam a dolgot.

Betegség, tandíj, bálók, egyleti kiadások, diszlakomák, melyekben becsületbeli kötelesség részt venni, tanároknak nyújtandó emlékek, házfeltörés, mely alkalommal minden ruházatomat, még fehérneműimet is elrabolták, szóval mindazon jó ürügyül szolgáló körülmények, melyeknek czimén pénzt lehet kérni, ismételten ki voltak meritve.

Irhattam már akár mit s akár kinek, senki sem hitt el egy szót is levelemből.

Apám annyira nem hitte már egy szavamat se, hogy még azt is határozottan megtiltotta, hogy neki még csak írni is merészeljek ily tartalmu levelet, engedetlenség esetén azzal fenyegetőtven, hogy rendes havi pénzemem sem küld tovább.

Szegény jó anyám már régen ki volt merülve. Megtett minden lehetségest, sőt még a lehetlenségig is elment, de azontul már nem tehetett egyebet, minthogy buzgón imádkozott és sohajtozott „szegény jó fiáért.”

Czenczi néninek pedig még a munkája is mind zálogba jutott érettem, ő is értésemre adta már, hogy az árenda jövő angariájig ne számítsak részéről csak egy forintra is. Nincs, nem teheti. Küldene szívesen, de nincs miből.

Más rokonon pedig, kihez ilynemű kéréssel épen levélben folyamodhattam volna, melyet oly könnyű dolog visszautasítani, nem létezik a világon.

Mert előszóval mindig nagyobb kilátással vannak az embernek bárkinél is.

A személyes géne mégis csak kellemetlen s néha csudákat művel.

A mint e szomorú, kilátás nélküli lelki és zsebi állapotban egy káveház zugában búslakodnám hirtelen inspirációm támadt.

Eszembe jutott, hogy létezik még egy olyan rokon, egy olyan nagybátya, a kihez szemtelenség nélkül folyamodhatnam, mert hisz édes testvére az édesanyámnak.

Az igazat megvallva, tudtam én azt, hogy létezik ez a nagybátya, — de bibije volt a dolognak.

Olyan bibije, mely egyértelmű volt azzal, mintha Todor nagybátyám nem is léteznék ezen a világon. Pedig ugye szép neve van: Todor!

A bibi az volt, hogy Todor nagybátya a legfukarabb harpagon a világon, a ki csak valaha létezett.

Irhatni ennek akármilyen érzékeny és okos levelet, még csak nem is válaszol rá, ha pénzt kér valaki tőle!

De most mégis eszembe jutott, mert hisz a szükség vállalkozóvá és leleményessé teszi az embert s vannak helyzetek, mikor az ember még a szalmaszálak után is kapkodni kezd.

Órákig elgondolkoztam rajta, hogy mily utonmódon lenne Todor nagybácsi mégis megközelíthető

A mint így töprengénem, mint mondám, hirtelen inspirációm támadt.

Eszembe jutott, hogy Todor bácsi nem csak fukar,

modik a zsidóhoz, a ki ha még jelentékenyen magasabb kamatra is, de rögtön kezibe nyomja a szükséges összeget.

Kevéssé lévén e mellett felvilágosítva népünk a törlesztésre felvett bankkölcsönök természete iránt is. — Fájdalmasan esik látnunk, hogy például: a „kiszirtokosok országos hitelegylete“ dacára ama kedvező módzatoknak, a melyekkel a kölcsön üzlet ez intézetnél összekötve van korántsem terjeszti ki üzletét oly szélesen, a mint azt viszonyainkból kiindulva előlegesen is föltételeznünk kellene.

Az ország legnagyobb részének vidéki közönsége ha értesítve van is az intézet lételéről, nincs felvilágosítva annak rendezéséről és működéseinek előnyös voltáról, vagy ha egy-egy élelmesebb ügyvéd és ügynök közbenjárásával kölcsönt is eszközöl magának, oly közvetítési díjakat szednek elő, hogy a Mózes zsidó szegyenlené magát uzsora kamatkép számítani fél annyit

Hanem legyünk igazságosak és valljuk be, hogy e valóban kedvezőtlen helyzetnek nemcsak népünk, hanem hogy tovább ne menjünk a fentebb czimzett intézet maga maga nem is nem kis mértékben oka.

Nemcsak a politika, hanem az üzlet is az exigenciák tndománya. és sikere attól függ, mennyire tudja megítélni a fennforgó viszonyokat és körülményeket, és mennyire képes a közérdekeltséget fölkelteni önmaga irányában.

A napjainkban alakult fiatal pénzüzetek tet-

hanem egyszersmind vendégszerető is egész a keleti odaadásig és önmehtagadásig

Ez ellenmondásnak látszó dolog, hanem tény.

Ezt a jó tulajdonságot Todor bácsi keletről hozta magával, hol forradalom után sok ideig élt, s a törökök e szép tulajdonságát oly sokáig élvezte, hogy utoljára reá is átragadt.

Igaz, hogy furcsa vendégszeretetet volt, mert nem volt esetrá, hogy valakit meghívott volna hazához, sőt hogy ha csak neszt vette, hogy valaki hészül hozzá, hát azonnal elutazott pár napra.

Tehette, mert nem a maga pénzéből utazott. Kerületi orvos volt, s a kerület költségén tette kirándulásait.

De ha valaki meghívás és bejelentés nélkül toppant házába, akárhogy dúlt-fült is belől, külsőleg mindig szívesen fogadta, mindennel ellátta és soha nem utasított el senkit házából. Pedig volt esetrá, hogy egy ismerőse azzal tréfálta meg, hogy egyszer álló három hónapig ült a nyakán.

Pedig nála a vendégszeretet költséges dolog volt, mert ő valószínűleg épen azért, hogy ne legyen kénytelen soha senkit is házához meghívni, nem tartott háztartást s vendéglöbölét.

Különben is nőtlen és nőgyűlölő volt, ki a nőt még mint csélédet sem tűrte házában.

E szerint neki, ha valaki a nyakára ment, a vendégszeretet kétszer-háromszor annyiba került, mint másnak. Annyival inkább, mert házában csakugyan a vendég volt az úr. Annak minden kívánságát, sőt szeszélyét is teljesítette.

szelegni látszanak azzal, hogy megállapított hitelű és évek hosszú során át bebizonyult soliditású nagy pénzüzeteink külső szokásait utánozzák. Elég helytelenül. Tőlük mint kezdőktől senki sem fogja rossz néven venni, bármily fokozott tevékenységet fognak is kifejteni, sőt ellenkezőleg mindenki hajlandó leszen érdemül tudni azt be nekik.

Ne tartson tehát attól a kis birtokosok földhitelintézeti országos egyesülete sem, hogy üzleti hitelének vagy méltóságának rovására történnék ha megbízható, becsületes ügynokok kiküldésével igyekeznek oda-hatni, hogy nem csak felvilágosítva és teljesen tájékozva legyenek a kiszirtokosok amaz előnyökre nézve melyeket nekik az intézet nyajt, hanem egyuttal a kiszirtokosokra ózsúlyként nehezedő takarékpénztári jelzálogos kölcsönöket is, intézetük kölcsönéve convertáltassák. A kiszirtokosok földhitelintézete mint nem részvényes, nem nyereszkes vállalat csak is azzal a feladattal bírhat, hogy az uzsora pusztításai ellen a legtermészetesebb óvszert képezi. Ezt pedig csak úgy érheti el, ha üzlet körét minél szélesebben terjeszti ki, és ennek érdekében, oly nehezen mozduló népnél, mint mi vagyunk, kissé nagyobb tevékenységet kifejteni semmiesetre sem volna fölösleges.

Mily mértékben emelkednének ez által a kiszirtokos osztály üzleti ismeretei és jóléte, azt bővebben magyarázni fölöslegesnek tartjuk, csak azt jegyezzük meg, hogy így juthatnánk el odáig, hogy nálunk is, mint Németországban, a hol a jelzálog üzlet oly nagy

Egyetlen egyet kivéve — készpénzt nem adott senkinek.

De egyikben nem volt kívánsága, mit ne teljesített volna.

Erre állapítottam tervemet, s elhatároztam hogy leutazom és megpumpolom az öreg urat.

Elhatározni könnyű volt, de a kivétel, az már kissé nehezebben ment, mert hisz az útra pénz kell!

Ej mit! kiáltottam felugorva a fiatalság vakmerőségével és vállalkozási merészségével.

Hát nincs-e nyár, és nincsenek-e jó lábaim?

Mi volt nekem akkor négy-öt nap gyaloglás, s a jószi-vü rektorok éé kántorok soha sem engedik éhen halni a szegény diákokat.

Egy óra múlva már túl voltam a kerepesi vámon, s ötödrapra rá épen az estharang mela szavánál beállítottam a kecskeregri kaszinóba Todor bátyám elé, minthogy nem találtam honn, s megtudtam, hogy ilyenkor a kaszinóban szokott tartózkodni.

Todor bátyám kiejtette a kezéből az ujságlapot midőn megpillanatott, s valószínűleg egy bús sejtelemtől megkapatva láthatólag elhalványodott.

De elég világfi volt arra, hogy összeszedje magát, s jó arczot vágjon a rossz tréfához.

— Te vagy Kristóf? (Ugy-e hogy milyen szép nevekkel dicsekedhetik családunk?) Isten hozott!

Kezet adott, s azután azt mondta, jérünk vacsorálni, mert hisz épen a nyolcz órát harangozzák. Jókora érkeztem.

Jó élvágyam is volt, (mert gyaloglás küjönösen alkal-

mértékben ki van fejlődve, aránylag nagyobb értékkel bírnának az oly birtokok, a melyeken hosszabb törlesztésű bankkölcsonök fekszenek, még a teljesen adósságmentes birtokoknál is

Óhajtjuk, hogy az időpont minél előbb bekövetkezzék és azért fenntebbi sorainkat az intézetnek és kölcsönkeresőknek egyiránt figyelmükbe ajánljuk.

HIREK

(Dankó Sámuel) városunk egyik derék tanítója f. hó 28-án esküdött örök hűséget. Mező-Berényben Brózik Amália kisasszonnyal, Brózik Gusztáv ottani ev. tanító leányával.

(Aszarvasi fiatalság) Jan 6-án tartandó báljára a meghívók már szélküldettek; kik meghívót nemkaptak s arra igényt tartanak: sziveskedjenek Medveczky József vagy Pokorny László urakhoz fordulni. E bál a rendezők anyagi áldozatkészsége folytán a legfényesebb bálók egyikének igérkezik lenni városunkban nem csak a következő farsangon de tán a multakkal összehasonlítva is. A bál iránti érdeklődés — reméljük hogy a közönség részéről sem fog hiányozni s ebből eredőleg a jó kedv sem. —

(Időjárás.) Európában: A nagy légnyomás (781) Oroszországhól lenyulik a Balkán félszigetre (780) s kiterjed a kontinens többi részeire is (765—768). — Az idő délen, erősebb szelekkel, többnyire változó, helyenkint derül, csapadék csekély; a hőmérséklet kelet felől kisebbedtet. — Hazánkban: Többnyire keleties, helyenkint délen erős szelek mellett a hőmérséklet kisebb lett, keleten erősebb fagygal; a légnyomás jóval nagyobbodott. Az idő változó felhőzetű, a keleti széleken derült, csapadék csekély, alig egy pár

mas az étvágyszerzésre) de még rendszeresen megállapított eljárási tervemet is úgy kívánván, olyan jó ízűen és olyan sokat ettem, hogy nemcsak nagybátyám hüledezett bele, hanem még maga a vendéglős is megbámult, megjegyezvén, hogy szja! az édes fiatalág! az édes fiatalág!

Végig ettem az étlapról a legdrágább ételeket, ittam hozzá extra bort, azután kértem kabanosz szivart, ez volt a legjobb, a mit az arany trombitában kapni lehetett.

Képzhetui, hogy milyen érzések között nézte e hadműveletemet Todor bátyám, a kinek egész vacsorája három tojás rántottából állott, a melyhez két fél meszely kocsis bort szürcsölgetett el.

Mikor fizetésr került a dolog, magáért fizetett 27 krajczárt, én értem pedig 2 frt nyolczvanat.

Még a vendéglős is zavarban volt e halhatlan esemény felett, én azonban csak mosolygtam magamban, mert hiszen épen arra volt alapítva tervem, hogy kieszem belőle a 200 frt kölcsönt, mert elég szerény voltam ily csekély összeggel megelégedni.

És ez aztán így folyt három négy napig. Az öreg zupszeit evett, én pedig a legjobb-féle halakat és peccsenyéket. Az öreg kocsis bort ivott, én pedig extra butelliást, de sokat ám. Az öreg nihilista (azaz másfél krajczáros) szivart szitt, én pedig kabanoszt, sőt még a tarczáimat is mindig tele tüttem. De ő nem szólott egy szót sem, hanem mohamedan megadással fizetett,

Négy napig egy szót sem szóltam jövedelem czélja felől. Puhítani akartam az öreget. A negyedik vacsoránál

helyen kevés hóval. — Az e hó 9-ikén előrejelzett enyhe idő változó jellegével végződik s derülő jelleget öltve jövőre szárazabb és hidegebb lesz. — Jólát: Általában közepes derült, fagyos időt várhatni, itt ott gyéren kevés hó lehet.

— (Avasárnapi munkaszünet.) Miskolcz város tanácsa kimondotta, hogy a kereskedők és az oly iparágakkal foglalkozók, kik a város utcáit és tereit elárúsítására elfoglalják s kirakott áruikkal a közlekedést szemmel láthatólag akadályozzák és ezáltal e fontos, ugy vallási, mint közrendészeti szempontból feltűnő cselekményeikkel a piacrendőri szabályokat is áthágják, kötelesek ünnep- és vasárnapokon reggeli 9 óra után a falakra és üzleti czelokra kiaggatott, valamint rögtönzött és faalkotmányokra kirakott és sátrakban elhelyezett áruikat beszedni faalkotmányaikat és sátralkat eltávolítani, egy szóval minden az utcán vagy a kapuk alatt folytatott adás-vevést, üzérkedést beszüntetni. A szabályrendelet már életbe lépett s az az ellen vétők első ízben 5—20 frtig terjedő pénzbírsággal sújtatnak, ismételt esetben a czikkék árulásától eltiltatnak.

— (Pausz) sikkasztót, volt alispánt a kir. ítélőtábla 5 évi feyházra ítélte, a 2 évi vizsgálati fogság be tudásával.

— (A kirabolt ékszerkereskedés.) A Lipóttemplom-téren elkövetett betörés alkalmával ellopott tárgyak jegyzékét a rendőrség még tegnap kinyomatta és megküldötte az összes zálogintézeteknek, ékszerészeknek, arany-és ezüstkereskedőknek, valamint az utcák falain is kifüggesztette. Az ellopott ékszerdarabok száma meghaladja a 800-at. Eddig már kihallgatták az éjjeli öröket és a bolt közélében álló rendőrt. Az egyik éjjeli ör — egy 66 éves ember — ki már 14 év óta van e tájon ily minőségben alkalmazva, azt vallotta, hogy egy másik társával egész éjjel felváltva arra cirkált, de semmi gyanusat nem vettek észre. Hat óra tájban megnézte a papirkereskedés ajtaját, az be

azonban minden bevezetés nélkül kirukkoltam vele.

Tudja-e kedves urambátyám, hogy miért jöttem én ide!

— Nem én kedves öcsém!

— Hát először azért, hogy lássam, azután pedig, azért, hogy megkérjem szépen kedves urambátyámat, hogy adjon nekem kölcsön két hónapra ezer forintot!

Ezeret mondtam, hogy legyen tágabb játéka az alku dozásnak.

— E . . . zer . . . fo . . . rintot? — Kérdé elképedve nagybátyám.

— Annyit, kedves jó Todor bátyám.

— De hiszen nekem nincs, mondá erőltetett nevetéssel — ugyan ki bolondithatott el. Nincs nekem kedves öcsém-tiz forintom se, még a napi élelemre is a pénzt jó barátaimtól kérem kölcsön.

— Na, na, kedves urambátyám ne tréfáljon, tudom én jól, hogy csak a gernyeszegi takarékpénztárban huszonöt ezer forintja van betéve, itt helyben pedig a Vörös Ferencz házán nyolczezer, a Kis Péterén pedig hatezer, és pedig nyolczas kamatra.

Ki volt az a gazemder, a ki efféléket hazudozott neked? Nincs nekem, bár volna!

— Pedig volt még más helyeken is, negyön jól voltam értesülve.

— Hanem tudod mit, — folyratá nagybátyám, kit e jólértesültségem nagyon megdöbbsentett — ha segíthetek vele rajtad, hát adok 20 forintot, kérek kölcsön a patikárustól.

volt csukva, de lakat neu volt rajta. A szomszédos Krauth-féle kávéház hajnali 3 óráig nyitva volt s már 5-kor ismét kinyitották, de innen nem látott semmit. A rendőr szíutén nem látott egész éjjel semmi gyanusat. Szóval senki sem látott semmit, kivéve természetesen a jó istent és a betörő urakat.

— (Alapítvány Gorove) István emlékére. Néhai Gorove István volt közlekedésügyi miniszter és Temesmegye orczyfalvai kerületi képviselő emlékére egy magát megnevezni nem akaró honpolgár Vinga r. t. város fiú és leány elemi iskolájában a magyar nyelvben legjobboldaladásttanusítógyermekekszáma 400 forintnyi alapítványt tett le Ormós Zsigmond főispán kezeibe.

— (Egy börtönigazgató — mint Gonosz Pista.) Lapunkban írják Nagy-Enyedről: Balkay István a helybeli kerületi börtön igazgatója, ki szabad idejét ellesett lélektani tanulmányainak színügyi értékesítésére szenteli, közelebből helyben a „Falu rossza” eladásán, valóban törülmetszett alakításban mutatta be Gonosz Pistát. Az igazgató e fellépése által fellelkesült börtönlakók egy feliratban felkérték az igazgató urat, sziveskedjék őket is valamely általa irandó és nagyobb zsiványensemblét ábrázoló darabban az intézet falai közt felléptetni. Valóban — Nagy-Enyed érdekes spektakulumnak néz elébe.

— (Szegeden az árvizóta.) Szegeden a rekonstrukció óta eddig összesen 2004 ház épült és pedig épületek közt 19 középület, 10 26 földszintes, 564 magas földszintes, 197 emeletes és 22 kétemeletes ház van. Az épületekbe magánosak számára kiadott államkölcson fejében 5. 127, 040 frt van beépítve.

— (Igazalmas előadás.) Brünben Stuart Máriát adták a színhában. az egyik szereplő színészt, Rohrbeck-et megütötte a szél nyílt jelenet alatt. A vendégszereplő szí-

— Húsz forintot? Mit csináljak én azzal? mondám nevetve, és pulyka pecsenyét rendeltem endiviön salátával.

— De ha nincs, — mondá Todor bátyám keservesen — hát honnan adjak?

Nincs igazán? nincs? húsz akkor hát hazudtak nekem a gazemberek, a kik azt állították, hogy Todor bátyám gazdag ember!

— Hazudtak hát, gyalázatosan hazudtak.

— Na jó, hogy tudom, majd segítek én kedves Todor bátyámon.

— Segítesz? hát hogyan segítesz?

— Hát úgy, hogy itt maradok Todor bácsinál mindaddig, míg csak valami jó hivatalt nem kapok, akkor aztán Todor bácsinak adom a fizetésnek felét. Lehetetlen, hogy egy-két év alatt ne kapjak. Adjon csak még egy pár kabonost utraivalól.

Todor bátyám szó nélkül fizetett és egy szót, sem szólt az egész úton, otthon sem egyebet jó éjszakátnál, hanem másnap már száz forintot ígért ebéd közben, midőn egymás után két porezió malaczpecsenyét ettem meg.

Engedtem kétszáz forintot, s azt feleltem, hogy 800 forinttal talán valahogyan mégis segíthetnék magamon.

Harmadnap, midőn négy darab pisztranggal kezdtem az ebédet, az öreg úr nagyot sóhajtott, s azt mondta, hogy legyen hát, nem bánja, akár mily nehezére essék is, ad 150 forintot.

— Én azt feleltem hogyhat száz forinton alól egy krajczárral sem elég kevesebb, s rendeltem magamnak ruszti aszúbort.

nésznő Hewlinger asszony ügyesen észrevétlenné tudta tenni az esetet, bár Rohrbeck a mondat közepén akadott meg. Mikor a színpadot elhagyta „Szent Isten” felkiáltással rogyott össze és mozdulatlanul feküdt 1 és fél óráig. Az előadás után kocsin kellett haza vinni lakására.

— (Cendéleit Temesvárott.) Furcsa történetkét irnak lapunknak Strassser Alberről a Schulverein ez ismert temesvári csatlósáról. Mikor még ez az úr a „Neue Temesvárer Zeitung” ott szerkesztette a miskolci és egri árvizkárosultak számára gyűjtést indított, a pénzről azonban még nem számolt le. Most hogy ez köztudomásúvá vált a neue Temesvárer Zeitung jelenlegi szerkesztősége nyilatkozatot tett közre, melyben kijelenti, hogy e pénzekekről nincs tudomása és vizsgálatot kér ebben az ügyben. Strassser szintén nyilatkozott és ígéri, hogy a felvett és illetékes helyre ászolgáltatott pénzekekről be fogszámolni. Temesvárott ez az ügy kínos feltűnést keltett.

— (A marokkoiszultán képtára.) Tangerből jelentik, hogy a marokkoi szultán Szidi Muley Hassan, Fezben palotájának kertjébe egy pavillont épített, melyben a világ valamenni keresztény és izlam uralkodóinak, úgyszintén feleségeiknek és a trónörökösöknek az arcsképeit gyűjti össze. A kép alatt arab nyelven írják oda az illetők születési idejét. A szultán határozott kívánatára a pápa arcsképe is ott lesz. Az arcsképeket a szultán részint személyesen kapta, részint úgy vásárolta Algrben és Gibaltárban. Sajnos, hogy elődei közül csak atyjauak, Addurr-Haman szultánnak arcsképe van meg, mert többi elődje épen nem akart a fotográfus elé ülni.

— (Hatálcázott) rabló tört be Rékáson (Czegléd mellett) f hó 20-án este Schwarz gazdag bérlőhöz s pénzkadására kényszerítették. Aztán hogy lovaikra akartak ülni, az ezalatt a házból kívánszorgot Schwarz és neje segítségért kiáltoztak. ekkor kettő leugrott a lóról és revolverlövessel Schwarzot és nejét meggyilkolták. A zajra a harangokat is félreverték, úgy hogy a hirtelen összeszaladt nép még látta a tova iramodó rablókat, kik még az utánuk rohanó nép közé is lőttek.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos: Sipos Soma.

Negyed nap az öreg úr maga hozta elő a dolgot.

— Nem bánom hát — mondá tiszteletre méltó önmegadással — megerőltettem és adósságba verem magamat, mert segíteni akarok rajtad. Adok 200 forintot. De aztán enyivel elégedj meg, mert többet nem adhatok es szavamra nem is adok.

Oly elszánt és határozott hangon beszélt, hogy azonnal beláttam, hogy tovább feszíteni a húrt nem lehet. Azért hát húsán sohajtottam, s azt mondtam hogy még csak legalább az uti költséget Budapestre.

Elég lesz rá 20 frt.

Kifizetem a vasutodat, hanem azután punktum!

És így történt.

A familiáiából senki sem akarta elhinni nekem, hogy én Todor bácsitól 200 frtot kaptam, csak akkor hitték el mikor elmeséltem, hogy hogyan ettem és ittam ki belőle a pénzt

Akkor meg azt mondták, hogy elég bolond voltam hogy nem maradtam még néhány napig. 500 frtot is adtt volna.

Persze hogy bolond voltam. Most már magam is belátom, de már késő!

Balázs Sándor.

H i r d e t é s e k.

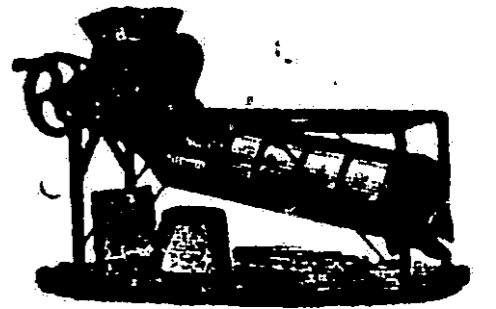
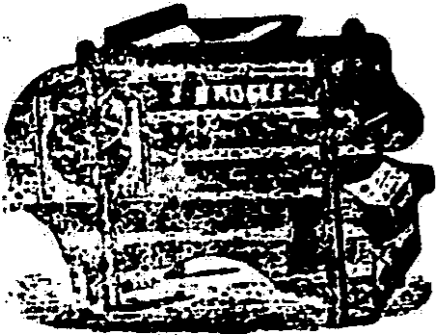
B R O G L E J Ó Z S E F

gép és rostalemez gyára Budapeston

Gyár: vácsi ut az osztr. államvaspláya közelében. **Raktár:** vácsi körút 68 sz.

Ajánlja minden gazdasági kiállításon kitüntetett, javított gyártmányait mint:

Trieur-öket változó rostával
Tisztító gépeket szelelővel
Különlegességeket malmok számára
28.4 ó szabadalmazott hármasekéket

Cséplőgép-rostákat lyukasztott és hasított lemezeket

vas, acél, és horganyból, valamint mindennemű gazdasági gépek és szereket.

Árjegyzékek kívánatra ingyen.

GUTJAHR és MÜLLER Budapeston

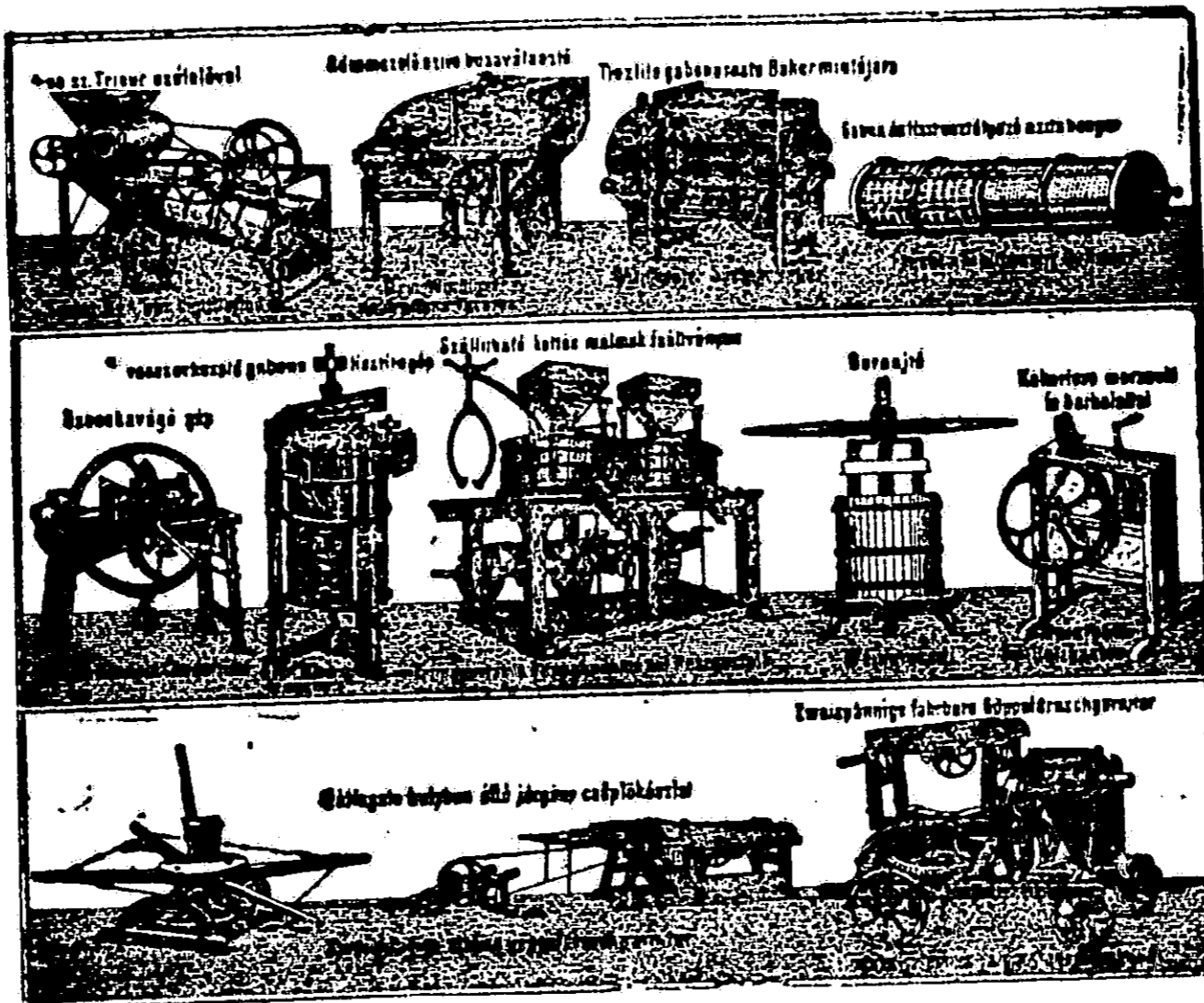
Első budapesti Trieur; rostalemez és gazdasági-gépgyár (ezelőtt BROGLE J. és MÜLLER a Margit-hid közelében

ajánlják szolid szerkezetű és javított gyártmányukat, mint:

Trieurök gazdasági számára
Fárgány-cséplőgépek.
Szelelő-rosták.
Kukoricza-morzsolók.
Szeccskavágók,
Borsajtók.

Különlegességek malmok számára.

Duplamalmok.
Malom trieur-hengerek.
Gabona osztályzó hengerek.
Koptató-gépek.
Daraválasztó-gépek,
Tarárok Detaeherök.

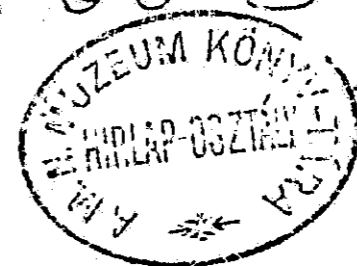
Malom-alkatrészek, u. m.
Transmissiók
Szijkerekek
ROSTALEMEZEK:
Cséplőgéprosták.
Liszthengersizíták.
Koptató lemezek.
Ráspolylemezek.

Árjegyzékek kívánatraingyen s b rmentve,

Gyári raktár és képviselőség Szarvason, Elefant Pál urnál

SZIKES ANTAL KÖNYVNYOMDÁJA

S Z A R V A S O N

ajánkozik mindennemű nyomdai munka gyors és diszes kiállítására

Községi és gyámi rovatos ivenk,

HIVATALOS NYOMTATVÁNYOK

minden alakban

UGYVÉDI ÉS KERESKEDELMI NYOMTATVÁNYOK

FALRAGASZOK, KÖRLEVELEK

levélfejek és levélborítékok, névjegyek, füzetek és könyvek

a egjutányosabb áron állítatnak ki.

 Vidéki megrendelések pontosan teljesítetnek.